

"İ'lem Eyyühel-Aziz! Arslan gibi hayvanların diş ve pençelerine bakılırsa, iftiras ve parçalamak için yaratılmış oldukları anlaşılır. Ve kavunun, meselâ, letafetine dikkat edilirse, yemek için yaratılmış olduğu hissedilir..." devamıyla izah eder misiniz?

"İ'lem Eyyühel-Aziz! Arslan gibi hayvanların diş ve pençelerine bakılırsa, iftiras ve parçalamak için yaratılmış oldukları anlaşılır. Ve kavunun, meselâ, letafetine dikkat edilirse, yemek için yaratılmış olduğu hissedilir."

Aslan, heybetli duruşuyla bize seslenir, "Sakın yanıma yaklaşma!" diye. Pençelerine baktığımızda anlarız ki, bunlar bizi okşamazlar.

Ve kavunun, meselâ, letafeti iştihamızı kabartır, adeta "Beni ye." diye çağırır bizi.

Bunlar hilkatten alacağımız derslere iki örnek. En mükemmel varlık insan olduğuna göre, en büyük dersi de onun mahiyetini okuyarak alabiliriz.

İşte bu dersi Üstat hazretleri bize şöyle anlatıyor:

"Kezalik insanın da istidadına bakılırsa, vazife-i fitriyesinin ubudiyet olduğu anlaşıldığı gibi; ruhanî ulviyetine ve ebediyete olan derece-i iştihakına da dikkat edilirse, en evvel insan bu âlemden daha latif bir âlemde ruhen yaratılmış da, teçhizat almak üzere muvakkaten bu âleme gönderilmiş olduğu anlaşılır."

Bu konu Yirmi Üçüncü Sözde geniş olarak ele alınır. O Sözde açıklandığı gibi, hayvan bu dünyaya "istidadına göre mükemmel olarak gelir". Ömrü boyunca o istidatta en küçük bir sapma görülmez; ilerleme de olmaz gerileme de. Serçe kuşunun ilk atası neyi yapıyorsa son torunu da aynı işi yapacaktır. Mesela, arı bal yapacak şekilde planlanmıştır. İlk arıdan ta kıyamete yakın gelecek son arılara kadar hepsi aynı şeyi yaparlar.

Bu dünya hayatına adım atan her canlı, kendisine verilen istidadı en güzel şekilde kullanıyor, dünya hayatını sürdürüyor. Ama bir adım da ileri atamıyor.

İnsan öyle değil. Onun istidadı dünyaya sığmıyor. Gözü ebediyet yurdunda. Sermayesi bu aleme çok fazla geliyor ve bu fani dünya bütün ihtişamıyla birlikte onun kalbini doyuramıyor. Demek ki, insan başka bir alem için yaratılmış. Bu dünyaya gelişi de o alem için cihazlanmak, sermaye edinmek.

O, başka bir alemin yolcusu. O alemden en iyi şekilde istifade etmesi için de burada cihazlanması gerekiyor. En birinci cihaz kalbine imanın yerleşmesi. Sonra o alemdeki makamını yükseltecek ve genişlendirecek işler yapması. Bunlara salih amel deniliyor. Üçüncü görevi ise kazandıklarını koruyabilmesi, kabirden öteye de taşıyabilmesi; buna da takva deniliyor.